

Rendkívüli helyzetet teremtett a havazás

(Folytatás az 1. oldalról.)

Okoz-e különleges gondot a mentősöknek a rendkívüli hideg és a hó? — kérdeztük a megyei szolgálat főorvosát, Alpári Lajost. Megtudtuk: a más megyékből indult, Szegedre tartó mentőautóknak rendkívül nehéz útvonalok között kell közlekedniük. Nem is indultak el a gépkocsik, csak nagyon súlyos, vagy művekeztetésre szoruló betegekkel. Hat-nyolc órába tellett például, amíg a klinikára érkezett az egyik szolnoki, dialízisre szoruló beteg, mert Kecskemétet érintve tudott csak idejutni az autó vezetője. Szerencsére tanyán élő emberhez nem hívták a mentőket, de nem is tanácsos most a városban kívül eső utakra merészkedniük. Szeged belterületén nem okozott különösebb gondot számukra a közlekedés.

A városban szerencsére eddig még nem történt említésre méltó baleset a csúszós utak miatt. A szakember azonban fokozott óvatosságra inti — különösen az idős embereket; lehetőleg tartózkodjanak otthon, amíg ilyen az időjárás. A csúszás, az esés következtében ugyanis combnyaktörést szenvedhetnek, ami tudvaleg igen veszélyes ebben a korban. A meteorológiai előrejelzés szerint rendkívüli hideg éjszakára kell számítaniuk. Léleklemelegítőnek senki ne igyon szeszes italt, különösen ne otthonától távol: a szabad ég alatt ilyenkor ugyanis végzetes lehet a sorsa a magára maradt részeg embernek.

A Nagyalvöldi Kőolaj- és Földgáztermelő Vállalat szakembereit is alapos próbatétel elé állítja a zord időjárás. A hideg és a közlekedési akadályok ellenére azonban teljesítik az elvárásokat. 600 ezer köbméter gázt hoznak felszínre óránként. Rekordmennyiségű fűtőanyagot használt tegnap Szeged. A megszokott téli 48-50 ezer köbméter óránkénti fogyasztás most 75 ezerre ugrott fel. Szerencsére ezt a mennyiséget is sikerült biztosítani. Az apróbb elfagyások ellenére kőolajból is hozzák a napiterveket az algyőiek: 3 ezer 900 tonnát teljesítenek naponként. Problémát inkább a közlekedés okozott az elmúlt napokban. Tegnap, hétfőn reggel sok járat késett, így egy-másfél órára „csúszással” sikerült csak a műszakváltás. Kisebbségi technológiai gondokat okoz, hogy a fagy miatt a műszerekre jobban oda kell figyelni.

A Kőolaj- és Földgáztermelő Vállalat „szabadterületi műhelyekben” is folyamatosan munkarendben dolgoznak a kemény tél ellenére. Apróbb fennakadásokat ugyan okozott a hideg, de mind a tizenhat fűtőberendezés — Ferencszállástól Ásotthalomig — üzemel. A télre való alapos felkészülésnek tudható be, hogy különösebb fennakadás eddig még nem volt. A januári tervek szerint eddig maradéktalanul teljesítik. A technológiában elsősorban az elfagyás veszélye fenyeget, de a legnagyobb gond itt is a közlekedés. A négykerék-meghajtású „bombázók”-

kal a fagyott földön viszonylag jól lehet közlekedni, akadt azonban olyan munkahely is, amit csak gyalog sikerült megközelíteni.

A Budapesti Szegedi Textilművek dolgozói viszonylag előnyös helyzetben vannak, hiszen ők nem a szabad ég alatt kénytelenek dolgozni. Kisebbségi munkások ugyan voltak tegnap reggel, de a műszakváltás ennek ellenére rendben megtörtént. Alapvető probléma az alapanyag-ellátásban sincs, hiszen jelentős készlettel rendelkezik a gyár, amit még ősszel beszereztek. Így a folyamatos munka a tovább tartó hideg ellenére is biztosított. Esetleg a félkészáru elszállításában jelentkezhetnek később problémák Budapestre, Zalaegerszeg környékére, és Szolnokra kell a közeljövőben szállítani az árut. Remélik, a hideg nem tartja hosszán magát.

A tejipari vállalattól tegnap reggel minden kocsikiment, az áruszállításban nem volt komoly fennakadás. Egyes boltokba később érkezett meg a szállítmány, de mindenhová eljuttatták a tejterméket. A hűsítőiparban az időjárás-előrejelzések alapján már a múlt héten felkészültek a várható nehézségekre. Megyén belül sem az előállítási felvásárlásban, sem a hűsítőiparban nem jelenthet akadályt a tél első fricskája.

A Zöldért a fagyveszély miatt csak napközben szállították a város üzleteibe, ak-

kor is ponyvás kocsikkal és az árut külön letakarva. Tavolabbi utakkal egyelőre nem kísérleteztek, még megvárják, hátha enyhül a napokban.

A mezőgazdászok talán az egyedüliek, akik megkönnyebbültek a havazás láttán. Az ősszel alig-alig megerősödött vetéseket többbetes várakozás után végre vastag hóbunda fedi mindenütt az országban. A hólepel kellő védelmet ígér az erős éjszakai lehűlések ellen. Általános a vélemény: a vetéseket az elmúlt hetekben két alkalommal is kitétte a tél a kemény fagyoknak, „meztelenül” vésztelték át a mínusz 10-15 fokos fagyokat, így hát a mostani havazás mindenképpen jótékony hatással lesz a zseme növényállományra.

Az állattelepeken rendkívüli intézkedéseket tettek az állomány megvédésére. A gazdaságok döntő többségében kellő készletek állnak rendelkezésre az úgynevezett tömegtakarmányokból. Nem ennyire megnyugtató a helyzet az abrakellátás szempontjából, a nagyüzemek egy része ugyanis vásárolja a kukoricát, illetve a tápokot. A folyamatos ellátás érdekében a MEM-ben operatív bizottság alakult; ez földméri a helyzetet, s oda, ahol igény van rá, soron kívüli szállítmányok indításáról intézkedik. Hasonlóképpen ez a bizottság foglalkozik avidék-élelmiszer-feldolgozó üzemekből induló, a főváros el-
látására szánt áru útjának lehetőség szerinti biztosításával.

A rendkívüli körülmények miatti munkakiesések esetén követendő eljárást a munka törvénykönyve és végrehajtási szabályai részletesen előírják, ezeket a rendelkezéseket kell alkalmazni a hófúvásos rendkívüli időjárás miatti munkakiesésekre is. Ennek megfelelően a rendkívüli időjárás miatt a munkából távol maradt dolgozó távolléte igazolt. Erre az időre egyéb intézkedés hiányában munkabérek nem járnak.

A munkáltató azonban a dolgozóival való megállapodás alapján utólag ledolgozathatja a kiesett munkaidőt, vagy erre rendszeres szabadságot engedélyezhet, illetve a szakszervezet munkahelyi szervével egyetértésben ezt a napot egy későbbi szabadnappal felcserélheti, és ezzel hozzájuttathatja a dolgozót elmaradt munkabéréhez. A munkáltató megteheti azt is, hogy a dolgozónak távolléte idejére rendkívüli fizetést szabadságot engedélyez, ha ehhez anyagi eszközökkel rendelkezik. Amennyiben a rendkívüli időjárás miatt a munkára megjelent dolgozónak állásideje merült fel (mert például energiahányom miatt nem tudott dolgozni), részére térítés jár.

A rászoruló dolgozó segítségben vagy más támogatásban is részesíthető.

E jogszabályok figyelembe vételével a termelési, gazdálkodási és egyéb szempontoknak megfelelően az említett ügyek intézése a munkáltatók feladata. (MTI)

Bővül a hálózat

Klasszikus posta — klasszikus gondok (1.)

Hazánkban a felszabadulás előtt 2 ezer 462 postahivatal működött, most viszont már 3 ezer 189. Az egy postahivatal által kiszolgált terület nagysága, az ott lakók ellátottsága, a szolgáltatások mennyisége és minősége megfelel az európai átlagnak. Minden száz községből nyolcvanhétben ott van a posta, és ahol hivatal nincs, a kézbesítő-gyűjtő járatok révén vehető igénybe a postai szolgáltatások.

Naponta 1,9 millió levelet, 4,3 millió újságot, 40 ezer táviratot, 31 ezer csomagot kézbesítünk — tájékoztat Asztalos Ferenc, a Magyar Posta központjának szakosztályvezetője. — Szolgáltatásaink egyre keresettebbek az utóbbi két évtizedben. Ez idő alatt például másfélszerezésre nőtt a levélpostai küldemények száma. Ennél is figyelemre méltóbb a pénzforgalomban bekövetkezett változás: 1965-ben a postai befizetések összege 125,9 milliárd forint volt, a kifizetéseké 53,7 milliárd; ezzel szemben tavaly 772 milliárd volt az első, 445 milliárd pedig a második tétel. Ilyeténképpen postai közreműködéssel bonyolódik le az ország banki készpénzforgalmának 98 százaléka. Talán nem kevésbé tiszteletre méltó tény, hogy havonta több mint kétmillió nyugdíjállományban levő személynek visszük házhoz összesen 8 milliárd forintnyi nyugdíját, előre megállapított napon. Vagy: az OTP és a takarékszövetkezetek mellett a posta kezeli a lakossági betétállomány több mint egynegyedét.

Furcsa ellentmondás, hogy miközben a hagyományos postai szolgáltatások iránt nő az igény, e szolgáltatás — a posta vezetői szerint — mindinkább ráfizetéses lesz. Egy általunk készített statisztika szerint a 3 ezer 189 működő postahivatal túlnyomó többsége, körülbelül 2 ezer 500 — ráfizetéses. Számítások szerint kétezer-nél nem kevesebb lakosú

település képes eltartani egy-egy postahivatalt. A szűken vett közgazdasági érdek tehát a postának azt diktálna, hogy sorra bezárja a kistelepülések postahivatalait. Ma már nyilvánvaló, hogy sem az iskolakörzetesítések, sem a vasút szárnyvonalainak lenyesegetése, de még a tanácsiszevonások sem növelték a kistelepülések népességmegtartó képességét. Akár tetszik, akár nem, a falusi kis posták léte sokat jelent az ott élőknek, a világgal való kapcsolattartásban.

Bevételeink fokozására a kis posták gazdaságosságának javítására több új szolgáltatást vezetett be az utóbbi években a posta, így például néhány megyében a hivatalok vállalják a gyógyszerek kiváltását, árusítanak könyvet, buszjegyet. Végleges megoldásnak azonban ez semmiképp sem tekinthető. A Magyar Posta központjában megtudtam, hogy keresik annak a lehetőségét, hogy a gazdaságtalan hivatalok — a mailtől eltérő szervezeti és gazdálkodási rendszerben működve — az egyéni érdekesség fokozottabb érvényesítésével, a szolgáltatás minőségének romlása nélkül gazdaságosak legyenek. (Az automatikus távhívás általános válásával jócskán módosítható lesz e postahivatalok nyitva tartása, s az üzemeleti költségeket természetesen lehet majd.)

De még odább van. Mai gond viszont, hogy a postahivatalok több mint egyötöde — mintegy hat-

száz — ma már nem felel meg a kor követelményeinek. Helyiségeik rosszul fűthetők, a falak vizesek, a mennyezetek alá vannak dúcolva. Súlyos teherterhelés, hogy a megyeszékhelyeken az úgynevezett 1. számú postahivatalok felújítását — mindenekelőtt költségesség miatt — elodázták. Ebben a posta a huszonnegyedik órába jutott, tovább aligha halogathatja valaha szép postapalotáinak helyreállítását.

A tervidőszakban huszonnegyedét újítunk fel a 120 legnagyobb postahivatal közül — mondja dr. Asztalos Ferenc —, míg a kis, illetve a közepes méretű hivatalok közül körülbelül negyszázat korszerűsítünk. Két város, Szolnok és Szekesfehervár, kap levélfeldolgozó automatát, és kicseréljük a To-szibát is Budapestre: evégett francia és japán cégekkel folynak a tárgyalások. E fejlesztés szorosan összekapcsolódik a postagócúzemj hálózat kialakításával. Az ezredfordulóra kiépülő hálózat tizenhat nagyzümből áll majd. Az első — ez közismert — Balatonszentgyörgyön áll munkába két éve. Év végéig elkészül a szekesfehervári is, és részlegesen Szolnokon is működik hasonló. 1988-ban a Józsefvárosi pályaudvar szomszédságában egy hírlapfeldolgozó üzem létesül, mellette lesz a levél- és csomagfeldolgozó, valamint a postapályaudvar. Egy évre rá Pécssett megkezdik az építkezést, e létesítmény két-három év alatt elkészül. Ezt követően Győrött és Kecskeméten folytatódik a hálózat bővítése. Mindezek megvalósításával kevesebb hibával, gyorsabb lesz a munka.

Fejér Gyula

Szólj és tégy!

A Délmagyarországban a „Családepítés és társadalom”-ról folyó vitában legutóbb, „Egy tanár” hozzászólását olvastam, benne a következő megállapításokat: „Sürgető feladat lenne, hogy a munkahelyek szakszervezeti vezetői sokkal jobban odafigyeljenek az árnyos munkamegosztásra, az igazságos jutalmazásra, a munkaidő teljesebb kihasználására, a segítségre szoruló szülők gondjaira. Ne legyen kivétel valakinek a valakije — állami támogatással jutalmazva —, ne élvezzenek egyesek előnyöket, más rovására.”

Engem e sorok olvasása az egyetértés mellett arra késztet, hogy azon gondolkodjak: vajon felöltötte-e a sorok írójában, hogy helytálló javaslatokat közvetlenül is cselekvésre váltás? Tett-e valamit azért, hogy saját környezetében a szakszervezeti munka ebben az irányban kiteljesedjék? Élt-e a tagságából eredő jogokkal, hogy szakszervezeti fórumokon szót emeljen a megfelelő helyi gyakorlat kialakításáért? Gyanítom, nem. Kérem a cikk íróját, ne vegye személyeskedésnek, hogy rá hivatkozom. Csak azért teszem, hogy egy — az utóbbi időben mind gyakrabban tapasztalt — magatartást, szemléletet szóvá tegyek.

Azt ugyanis, hogy ha valaki a szakszervezetről beszél vagy éppen bírálatot mond, úgy tesz, mintha rajta kívül álló szervezetről lenne szó! Amikor ilyen megjegyzéseket hallok: „miért nem tesz a szakszervezet többet” ... ezért vagy azért, nehéz megállnom, hogy közbe ne kérdezzek: vajon gondol-e a beszélő arra, hogy ki és mi az a szakszervezet? A megfogalmazásokból az tűnik ki, hogy valaki más, mások, olyan személyek, szervezetek, akik tőlük függetlenül tevékenykednek jól vagy rosszul. Különösen zavaró ez olyan esetekben, ha a mondat második felében munkahelyi gondok fogalmazódnak meg. Azért feltűnő ez a szemlélet, mert a szakszervezet: mi vagyunk. Én, te, ő ... mi, mindannyian. A négy és fél milliós tagság. A szakszervezet jogai nem a vezetőké, nem a tisztségviselőké, hanem a tagság jogai! Épp csak kevésbé élnek velem.

Munkahelyeken, alapszervezetekben időnként panaszkodnak gazdasági vezetőkre. A vezetői véleményes lehetőséget mégsem használják fel arra, hogy esetleges kifogásaikat megfogalmazzák. Másutt elégedetlenség az szb-titkár, vagy a választott tisztségviselők tevékenységével, többet várnának tőlük, de ez még a beszámoló alkalmával sem hangzik el. Vajon miért szavaznak ismét bizalmat ilyen esetekben?

Sorolhatnám a példákat, de talán ennyi is elegendő annak megmutatásához, hogy a szakszervezeti tagnak mindenhez köze van, ami a munkahelyén, a lakóhelyén — de ahhoz is, ami országosan — történik. Mi több, nemcsak joga van beleszólni, hanem felelős is azért, ami történik. A legfontosabb azonban az, hogy a véleményt, javaslatot vagy kritikát ne kívülállóként, hanem a résztvevő felelősségével mondja, és ugyanakkor cselekedjen is aszerint.

Régóta szeretnék elérni, hogy például a bizalmiak ne a saját véleményüket mondják el, hanem csoportjuk álláspontját képviseljék a gazdálkodási, szociális, bérfejlesztési tervek tárgyalásánál, de lassú ebben az előrehaladás. Tagságunk aktívabb közreműködését ösztönzik a magyar szakszervezetek XXV. kongresszusának határozatait is: „A szakszervezeti vezetőknél a tagsággal együtt, nem pedig helyettük kell megfogalmazniuk az álláspontokat... A kongresszus szükségesnek tartja, hogy rendszeresen kérjék ki a tagság véleményét a helyzetét érintő kérdésekben.” ... „A nyílt beszéd, az őszinte, kendőzetlen tájékoztatás, a korrekt kapcsolat a választókkal és partnerekkel a szakszervezeti munkatílus központi eleme.”

Napjainkban tehát különösen fontos, hogy figyeljünk egymásra, az előrevető javaslatokra. Így érhetjük el, hogy a közös felelősség összekovácsolja a kollektívákat. Ez közelebb visz az MSZMP KB novemberi határozatában megfogalmazott azon célok megvalósításához is, melyek szerint: „Legfontosabb feladat az elfogadott gazdaságpolitikai célok és tervelőirányzatok megvalósítását szolgáló szemléleti és cselekvési egység megteremtése, a társadalmi aktivitás kibontakoztatása.” Fontos szerepük van ebben az értelmiségieknek, tisztségviselőknél. Jó lenne, ha követendő mintát adnának a cselekvéshez. Kell a jó példa a vezetőktől is! Szükséges olyan közhangulat, légkör, amelyben mindenki tudása, képességei legjavát adja. Elérhető ez? Minden bizonnyal! Már most is számos olyan kollektívát ismerünk, amely ezen az úton jár.

Végül, ha egyetértünk abban, hogy a szakszervezet mi vagyunk, akkor közösen kell gondolkodnunk azon is, hogy mit tegyünk együtt másként. Munkánkat a közös felelősség vezérelje a véleménymondásban és cselekvésben egyaránt.

Dobóczy Károlyné

Magyar és szovjet újságírók baráti találkozója

A Magyar Újságírók Országos Szövetsége és a Szovjet Kultúra és Tudomány Házának újságíróklubja baráti találkozót rendezett Mihail Gorbacsov 1986. január 15. nyilatkozatának első évfordulója alkalmából. Az eszmecsere Borisz Sztukalin, a Szovjetunió budapesti nagykövete szolt hazája békeindítványairól, és méltatta az SZKP KB főtítkárnak egy évvel ezelőtti

Merkur-közlemény

A Merkur Személygépkocsi Értékesítő Vállalat közli: azok a vásárlók, akiknek a január 12-e és 23-a közötti időszakra szól a gépkocsi átvételi értesítésük, de kedvezőtlen időjárás miatt a járművet nem tudták, illetve nem tudják átvenni, később távirati értesítést kapnak a kocsi átadásának újabb időpontjáról. A válalatot kéri a vásárlókat, hogy az eredeti átvételi értesítésüket is őrizzék meg.